

Esse, an
non esse?

4. lekce

Sloveso *esse*, adverbia

Sloveso *esse*

		prézens	imperfektum	futurum I
sg.	1. os.	su-m jsem	era-m byl jsem	er-ō budu
	2. os.	e-s	erā-s	eri-s
	3. os.	es-t	era-t	eri-t
pl.	1. os.	su-mus	erā-mus	eri-mus
	2. os.	es-tis	erā-tis	eri-tis
	3. os.	su-nt	era-nt	eru-nt

Sloveso *esse*

imperativ	2. os. sg.	es!	bud'!
	2. os. pl.	este!	bud'te!
infinitiv		esse	být

Složeniny slovesa *esse*

absum, abesse	být nepřítomen
adsum, adesse +dat.	být přítomen, pomáhat
dēsum, dēesse +dat.	chybět, scházet, nepomáhat
intersum, interesse +dat.	být při něčem, účastnit se něčeho
obsum, obesse +dat.	škodit, překážet
praesum, praeesse +dat.	být v čele (něčeho)
possum, posse	moci
prōsum, prōdesse +dat.	prospívat

Sloveso *posse*

		prézens	imperfektum	futurum I
sg.	1. os.	pos-sum <small>mohu</small>	pot-eram <small>mohl jsem</small>	pot-erō <small>budu moci</small>
	2. os.	pot-es	pot-erās	pot-eris
	3. os.	pot-est	pot-erat	pot-erit
pl.	1. os.	pos-sumus	pot-erāmus	pot-erimus
	2. os.	pot-estis	pot-erātis	pot-eritis
	3. os.	pos-sunt	pot-erant	pot-erunt

Adverbia

- od adjektiv 1. a 2. deklinace –
koncovka *-ē* (ke kmenu slova)
 - *clārus* > *clār-ē* „slavně“
 - *pulcher* > *pulchr-ē* „krásně“
 - *līber* > *līber-ē* „svobodně“
- nepravidelná
 - *bene* „dobře“, *male* „špatně“, *multum* „mnoho“

